

Ю.М. Хацкевич, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

П.В. Іванніков, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

В.І. Скоробогатько, асист. (*ХДУХТ, Харків*)

РОЛЬ ФАХІВЦІВ ІЗ ТОВАРОЗНАВСТВА ТА ЕКСПЕРТИЗИ ТОВАРІВ У РЕАЛІЗАЦІЇ СПОЖИВЧОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Поширення на внутрішньому ринку небезпечної продукції та продукції неналежної якості стає все більш загрозливим для здоров'я і життя населення України. Тому сьогодні є дуже актуальним проводити підготовку фахівців з товарознавства та експертизи товарів. Дуже важливим також є орієнтація фахівців з товарознавства та експертизи товарів на поступову інтеграцію України до Європейського Союзу. Саме професійні товарознавці-експерти здатні вирішити завдання, що поставлені перед українським суспільством в сфері захисту прав споживачів урядом України, згідно з Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яку було підписано 21 березня 2014 року.

Ці завдання відображено у «Концепції державної політики у сфері захисту прав споживачів на період до 2020», що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 березня 2017 р. № 217-р. Метою Концепції є створення та впровадження ефективної системи захисту прав споживачів в Україні на засадах ЄС з урахуванням кращих практик країн ЄС. Україна взяла на себе зобов'язання забезпечити високий рівень захисту прав споживачів та досягти сумісності між системами захисту прав споживачів України та ЄС. Фахівці з товарознавства та експертизи товарів мають бути залучені до вирішення таких завдань: забезпечення конституційних гарантій безпеки та якості споживання; підвищення рівня споживчої грамотності; удосконалення інформації для споживачів про товари та послуги на споживчому ринку, попередження про потенційні ризики і небезпеку споживання; сприяння розвитку системи незалежних досліджень рівня якості та безпеки товарів, робіт і послуг на споживчому ринку; підвищення ефективності системи захисту споживачів від небезпечної продукції, що може заподіяти шкоду життю, здоров'ю, майну споживачів, навколишньому природному середовищу, в тому числі шляхом підвищення ефективності державного ринкового нагляду; захист внутрішнього ринку від небезпечних та неналежної якості товарів (робіт, послуг); розвиток

системи порівняльних досліджень товарів і послуг та незалежних споживчих експертиз; покращання методологічного забезпечення досліджень товарів і послуг з метою запобігання та виявлення фальсифікації, проведення експертиз при вирішенні споживацьких спорів; забезпечення системи захисту прав споживачів висококваліфікованими кадрами; впровадження інституцій підвищення кваліфікації фахівців спеціалістів у сфері захисту прав споживачів; захист споживачів від потенційних ризиків, пов'язаних з використанням генетично модифікованих організмів, харчових добавок; запобігання надходженню на вітчизняний споживчий ринок фальсифікованої, контрафактної та контрабандної продукції. В рубриці «Освітні та просвітні програми з питань захисту прав споживачів» плану заходів з реалізації наведеної концепції вказано завдання, виконання яких також неможливе без участі фахівців з товарознавства та експертизи товарів. Такими завданнями є:

1. Забезпечення розроблення професійних програм підвищення кваліфікації державних службовців органів виконавчої влади, що здійснюють державний захист прав споживачів та посадових осіб органів місцевого самоврядування, з урахуванням європейського та міжнародного досвіду.

2. Проведення навчання з питань захисту прав споживачів державних службовців центральних та місцевих органів виконавчої влади, посадових осіб органів місцевого самоврядування.

3. Підготовка та видання навчальних посібників (матеріалів) з питань захисту прав споживачів.

4. Організація та проведення конкурсу «Молодь тестує якість».

5. Удосконалення та затвердження навчальних програм курсу за вибором «Основи споживчих знань» для початкової, основної та старшої школи.

6. Включення в навчальну програму загальної середньої освіти питань щодо споживчих знань.

7. Проведення семінарів з питань споживчої освіти для методистів інститутів післядипломної педагогічної освіти.

8. Розроблення методичних рекомендацій з питань споживчої освіти для вчителів закладів загальної середньої освіти.

Важливість підготовки фахівців з товарознавства та експертизи товарів для України зазначено у пункті 25 плану заходів. Відмічено, що з метою підготовки фахівців у сфері захисту прав споживачів необхідно здійснити розроблення освітніх програм підготовки фахівців освітнього рівня бакалавр, магістр за спеціалізацією «Експертиза товарів та послуг».